

Udvalgsrapport for Social- og Beskæftigelsesudvalgets studietur til Edinburgh

Den 24. til 28. marts 2019

Deltageroversigt

Navn	Titel	
Anette Poulsen	Næstformand for Social- og Beskæftigelsesudvalget Socialdemokraterne (S)	
Gert Bjerregaard	Social- og Beskæftigelsesudvalgsmedlem Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	
Keld Hvalsø	Social- og Beskæftigelsesudvalgsmedlem Enhedslisten, De Rød-Grønne (EL)	
Knud Mathiesen	Social- og Beskæftigelsesudvalgsmedlem Dansk Folkeparti (DF)	
Steen Bording Andersen	Social- og Beskæftigelsesudvalgsmedlem Socialdemokraterne (S)	
Kristian Würtz	Rådmand Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse Socialdemokraterne (S)	

Erik Kaastrup-Hansen	Direktør, Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse
Vibeke Jensen	Beskæftigelseschef, Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse
Lotte Henriksen	Socialchef, Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse
Rasmus Grønberg Jakobsen	Udvalgssekretær, Borgmesterens Afdeling
Jacob Sonne	Specialkonsulent, Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse
Jan Gehlert	Fuldmægtig, Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse

Introduktion

Social- og Beskæftigelsesudvalgets studietur gik i 2019 til Edinburgh i Skotland.

Formålet med studieturen var overordnet at skabe refleksion og få inspiration til udviklingen af social- og beskæftigelsesområdet i Aarhus Kommune. I programmet for turen var der derfor lagt vægt på at belyse temaer og initiativer på social- og beskæftigelsesområdet, som har et særligt fokus i Edinburgh og Skotland, og som samtidig har en tematisk relevans i forhold til aktuelle udfordringer og indsatsområder i Aarhus Kommune.

På socialområdet var der i forbindelse med besøget i Edinburgh særligt fokus på tre emner. Det ene emne var hjemløshed, som er en stigende udfordring i Edinburgh og i Skotland generelt, og hvor der er et særligt politisk fokus på området.

Det andet emne var den nationale skotske strategi kaldet: "*Getting It Right for Every Child (GIRFEC)*", som man er særligt kendt for i udlandet. GIRFEC bygger på et tværsektorielt samarbejde mellem de involverede aktører med fokus på en helhedsorienteret indsats omkring barnet.

Det tredje emne var autismeområdet, hvor udvalget besøgte en af de private aktører (Scottish Autism) på området, som er kendt for deres metodeudvikling. Scottish Autism har et tæt samarbejde med Familier, Børn og Unge i Socialforvaltningen, Aarhus Kommune.

På beskæftigelsesområdet er der mange ligheder med Danmark. Arbejdsløsheden er lav, ca. 4,4%. Skotland står med en af de samme udfordringer, som man gør i Danmark, nemlig at få flere unge i job og uddannelse, samt at hjælpe flere borgere på kanten af arbejdsmarkedet i job.

Ungeområdet har et særligt fokus i Skotland, hvor der bl.a. i Edinburgh er investeret i at få unge i arbejde eller videre i uddannelse, så snart de forlader grundskolen. Det er bl.a. sket via initiativet "The Guarantee", som udvalget hørte om på studieturen. Initiativet har medført en stigning, af unge i en aktivitet efter afsluttet skole, på 11%. Udvalget hørte også om, hvordan initiativet Developing the Young Workforce (DYW), er lykkedes med at aktivere mange unge mennesker, hvor regeringen allerede 3 år inden projekts afslutning, har nået sin målsætning om at nedbringe ungdomsarbejdsløshed med 40%.

Udover dette, besøgte udvalget, regeringens direktorat for Fair Work, Employability and Skills. Endelig hørte udvalget om Start Scotland, som er et program, hvor arbejdsløse kan tilmelde sig, hvis de gerne vil have hjælp til at komme ind på arbejdsmarkedet i mindst 16 timer om ugen.

Mandag den 25. marts 2019

- Besøg hos ” Developing the Young Workforce” og ”The Guarantee”.
- Besøg hos Scottish Autism

Besøg hos The Guarantee og Developing the Young Workforce

Udvalget besøgte programdirektør Michelle Fenwick, som præsenterede hhv. The Guarantee og Developing the Young Workforce. De to initiativer er tæt koblet til hinanden.

The Guarantee er et regeringsinitiativ, der har til formål at nedbringe ungdomsarbejdsløshed i Skotland. Initiativet drejer sig om at sikre de unge jobs, lærepladser og videreuddannelse for afgangselever via et tæt samarbejde mellem offentlige, private og frivillige aktører. Målsætningen er, at alle afgangselever skal forlade skolen med en udsigt til job, lærepladser eller videreuddannelse.

DYW er et 7-årigt projekt, der løber i perioden 2014-2021 i Skotland. Projektet har fokus på at forberede børn og unge (3-18 år) til arbejdsmarkedet med en målsætning om at reducere ungdomsarbejdsløsheden med 40% i 2021. DYW samarbejder med over 565 virksomheder.

Indtil videre har projektet bidraget til at opnå en stigning på 11% i antallet af unge, der kommer i enten uddannelse, arbejde eller praktik efter skolen. Indtil videre er det lykkedes at finde 4.400 jobs, hvoraf 3.000 er blevet matchet med unge. Denne succes er skabt sammen med ca. 565 virksomheder og interesseorganisationer.

Udvalget blev præsenteret for konkrete initiativer, som skal understøtte:

- At styrke overgangene fra skoler til beskæftigelse eller videreuddannelse
- At involvere unge, forældre, lærere og praktikere, partnere og arbejdsgivere
- At hjælpe lærere med at udvikle børns og unges læring i forhold til arbejdsmarkedet
- Arbejdsmarkedsorienteret vejledning, når unge mennesker har behov for det
- Forankring af meningsfuld arbejdsgiverinvolvering
- Konsolidering af partnerskaber i samarbejde med gymnasier og andre uddannelsesudbydere
- Unge menneskers adgang til mere erhvervsrettede muligheder i gymnasiet udviklet gennem et effektivt partnerskab mellem skoler, gymnasier, lokale myndigheder og andre partner
- Forbedring af mulighederne og oplevelserne for alle elever med fokus på at mindske kønsskævheder

Udvalget hæftede sig særlig ved en oversigt, der viste en prognose over fremtidige jobåbninger frem til år 2027 i Edinburgh, fordelt på en række sektorer. Med udgangspunkt i prognoserne forsøger man at spore virksomhederne ind på at uddanne og ansætte unge inden for brancher, hvor der forventes at være mangel på arbejdskraft frem til 2027. Blandt andet viste prognosen, at digitaliseringsteknologi vil få indflydelse på alle brancher i Skotland.

Udvalget var også optaget af et særligt initiativ, hvor lærere bliver ”udstationeret” i praktik i en virksomhed i et antal dage om året. Formålet er at gøre undervisningen og karrierevejledning på skolerne mere erhvervsrettede. Udvalget drøftede kort perspektiverne i at igangsætte et lignende initiativ i Danmark med henblik på at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse.

De foreløbige erfaringer i The Guarantee og DYW viser, at det er afgørende, at der er et godt samspil mellem virksomhederne, uddannelsessektoren og civilsamfundet for bedst muligt at kunne understøtte de unge. Kernen er, at virksomhederne skal tage del i at informere, inspirere og ansætte de unge. The Guarantee og DYW giver virksomhederne nogle redskaber og platforme til denne indsats.

Besøg hos Scottish Autism

Scottish Autism blev etableret i 1968 af en gruppe forældre og er nu den største private leverandør af ydelser på autismeområdet i Skotland. Organisationen har til formål at hjælpe de borgere, som er diagnosticeret med autisme-spektrum forstyrrelse, i at udleve deres potentiale og leve et indholdsrigt liv herunder, at de bliver en del af det samfund, de bor i.

Social- og Beskæftigelsesudvalget besøgte Scottish Autism i byen Alloa ca. 1 times kørsel fra Edinburgh, hvor organisationen har hovedsæde og en lang række aktiviteter. Besøget blev indledt på hovedkvarteret, hvor direktør Dorry McLaughlin og vicedirektør Charlene Tait orienterede udvalget om de aktiviteter og tilbud, som Scottish Autism udbyder.

Scottish Autism har både tilbud til borgere med autisme, deres pårørende og fagprofessionelle. F.eks. driver de en rådgivningslinje, som man kan ringe til for råd og vejledning, og der er derudover onlineprogrammer til at informere og rådgive forældre til borgere med autisme.

Scottish Autism afholder ligeledes arrangementer og konferencer for at videns dele og udvikle ny viden. Scottish Autism ønsker at sætte fokus på udviklingen af den pædagogiske praksis på området, fremfor den medicinske tilgang, som ifølge Scottish Autism har fyldt mest igennem de seneste år.

Scottish Autism er en innovativ organisation, hvor man netop har fokus på metodeudvikling. Dette blandt andet for at skabe de bedste forudsætninger for personalet, som løbende bliver opkvalificeret i takt med, at der udvikles ny viden på området. Derfor samarbejder Scottish Autism med andre organisationer – herunder blandt andet Socialforvaltningen i Aarhus Kommune, hvor der er et tæt og givtigt samarbejde på tværs.

I forbindelse med besøget fortalte Vicedirektør Charlene Tait om Scottish Autism' nyeste tilbud, som var målrettet ældre borgere med autisme. Gennem en længere periode havde der været mangel på et tilbud til denne målgruppe og via fonde, var det nu blevet muligt at bygge en ny bygning. Fokus er på fleksibel indretning med henblik på løbende at kunne tilpasse boligerne til den udvikling, som den enkelte beboer gennemgår. Derudover er der fokus på grønne udearealer og områder, hvor det er rart og bekvemt at opholde sig.

Et væsentligt fokus under besøget var uddannelse for børn og unge med handicap. I Skotland har man lige som i Danmark arbejdet med inklusion. Oplevelsen hos Scottish Autism var, at specialskolerne i Skotland kun bruges, når skolegangen i den almindelige skole fejler. Der er derfor ofte brug for at arbejde med de unges selvtillid, når de starter på specialskolerne, da flere har oplevet mange nederlag. I Skotland har man

ligesom i Danmark oplevet en stigning i antallet af børn og unge diagnosticerede med autisme. Baggrunden for denne stigning skal i højere grad findes i at sundhedsvæsenet er blevet bedre til at diagnosticere end at der er flere syge.

I forbindelse med drøftelsen af dette emne besøgte udvalget en af de specialskoler, som drives af Scottish Autism. Skolen hedder New Struan School og her blev udvalget vist rundt af rektoren, som forklarede om skolen, de ansatte og de rammer, som de har til rådighed. På nuværende tidspunkt var der 25 børn på skolen, som alt efter funktionsniveau og indlæringsmuligheder var inddelt i klasser. Nogle af børnene boede hjemme, mens andre boede på de tilbud, som er tilknyttet Scottish Autism. Der er børn, som bor hjemme, som har en transporttid på mere end to timer hver dag

I forbindelse med besøget var udvalget blandt andet optaget af den model, som bruges i Skotland, hvor private aktører ofte byder ind på opgaver, som i Danmark varetages af kommunerne. Der var således en nysgerrighed omkring, hvordan Scottish Autism og deres tilbud finansieres. I drøftelsen forklarede direktør Dorry McLaughlin og vicedirektør Charlene Tait, at en stor del af finansieringen af Scottish Autism kommer fra fonde og fundraising. Derudover byder organisationen ind på kontrakter ved staten og kommunerne, hvor de har mulighed for at tilbyde en bestemt ydelse til målgruppen. Kontrakterne er ofte korte, hvilket er en udfordring i forhold til at tiltrække og fastholde kompetent personale, med de nødvendige pædagogiske egenskaber.

Efter besøget kørte Social- og Beskæftigelsesudvalget tilbage til Edinburgh. På turen var der lejlighed til at reflektere over dagens program og de besøg, der havde været.

Tirsdag den 26. marts 2019

- Besøg hos Start Scotland
- Frokost og besøg ved Cafe Grassmarket
- Besøg på Edinburgh Castle
- Udvalgs møde

Besøg hos Start Scotland

Start Scotland er et initiativ, der er etableret af den skotske regering. Initiativet er en del af strategien "Fair Start", som understøtter den såkaldte "No One Left Behind"-strategi. Initiativet har været i udbud i en række af Skotlands regioner. I Edinburgh og West Lothian drives Start Scotland af de to private virksomheder The Lennox Partnership og Working Links. Her mødtes udvalget med repræsentanter fra Start Scotland Teamet, herunder CEO Brian Bell, operations director Susan Paterson, performance manager Louise Accarino og engagement manager Tracy Ramage.

Den primære opgave består i at etablere kontakt mellem virksomheder og borgere uden job. Start Scotland handler også om konkret opkvalificering og bistår med meget af det praktiske arbejde med at klargøre ledige borgere til både at komme i job og at fastholde dem i job. Der er tale om et frivilligt program på 12 måneder med mulighed for 6 måneders forlængelse. Borgerne henvises til programmet af det lokale jobcenter. Start Scotland teamet har også medarbejdere, der aktivt opsøger ledige i lokalområdet. Det er frivilligt for borgeren, hvorvidt de ønsker at deltage i initiativet. Målet er at få flest muligt i job – mindst 16 timer om ugen.

Udvalget fik præsenteret et udpluk af de skræddersyede forløb til den enkelte borger. Borgeren kan bl.a. få hjælp til:

- Udvikling af personlige færdigheder
- Udvikling af faglige færdigheder
- Undersøge om specialisering kan hjælpe
- Forberedelse til at deltage på arbejdspladsen
- CV-øvelser
- Øvelser som forbereder til jobsamtalen
- Udvikling af IT-kompetencer

Ydelsessystemet i Skotland er udarbejdet sådan, at der altid skal være et økonomisk incitament (better off calculation) til at arbejde i et antal ordinære timer fremfor at være på passiv forsørgelse. Udvalget mødte en borger, Philip, som havde deltaget i programmet. Efter at have været arbejdsløs i en længere periode havde Philip fået et deltidsjob inden for rengøring, som han var meget glad for. Økonomisk betød det, at han får udbetalt ca. 70 britiske pund (ca. 600 kr.) mere om ugen, end inden han kom i deltidsjob.

Udvalget var generelt interesseret i at høre mere om resultater og langvarige effekter af indsatserne. Programmet har blot været i gang i ca. et års tid, og det er derfor vanskeligt at sige noget om de langsigtede resultater. Men indtil videre er de kortsigtede resultater i Edinburgh positive, idet ca. 57 % (afhængig af opgørelsesmetode) af borgerne, der er tilknyttet programmet, har fået et job i minimum 13 uger. Erfaringer viser, at de borgere, der er længst væk fra arbejdsmarkedet, ofte mister jobbet igen efter et stykke tid. Jobmarkedet er for nuværende særdeles gunstigt i Edinburgh, og det er derfor forventningen, at resultaterne løbende vil blive forbedret yderligere.

Frokost og besøg ved Grassmarket Cafe

Grassmarket Cafe er en socialøkonomisk virksomhed, som støtter arbejdet i Grassmarket Community Project, der har en række tilbud til hjemløse og socialt udsatte. Tilbuddene har fokus på at opbygge færdigheder med henblik på, at borgerne igen kan blive en del af samfundet og opnå deres fulde potentiale. I forbindelse med en frokost i Cafeen fik udvalget en kort introduktion til Grassmarket Community Project ved den daglige leder Tommy Steel.

I forbindelse med introduktionen fik udvalget historien bag Grassmarket Community Project, som er et initiativ, der udspringer af et samarbejde mellem *Greyfriars Church* og *Grassmarket Mission*. I 2010 blev Grassmarket Community Project en selvstændig organisation. I organisationen defineres brugerne ikke som klienter, men som medlemmer. Alle er således medlemmer, uanset om man er hjemløs/udsat eller ej.

En væsentlig del af ambitionen og formålet med projektet var at få lokalområdet og dets beboere til at tage del i den sociale opgave, som det er at passe på de svageste i samfundet. Cafeen er således åben for alle og lokalerne kan lejes til receptioner mv. Der har været et stort fokus på, at huset hvor cafeen er placeret i, er åben for alle.

I Grassmarket Community Project arbejdes der meget med kompetenceudvikling blandt medlemmerne. Der er

således hold i syning, madlavning og træarbejde. Alle aktiviteter har fokus på at udvikle færdigheder, så de hjemløse kan indgå i det øvrige samfund. Udvalget fik bl.a. en rundvisning i træværkstedet, hvor meget af træet doneres fra lokale samarbejdspartnere, herunder kirker. De færdige materialer, der laves af træet, bliver solgt og indgår på denne måde i finansieringen af Grassmarket Community Project. 70 % af projektets finansiering kommer således fra egen indtjening. Det resterende er tilskud fra kommunen og fonde mv.

Der er desuden, gratis mad en dag om ugen for udsatte borgere i Edinburgh. I omegnen af 50 personer kommer og spiser med denne aften. Til dagligt fungerer cafeen som et spisested for området, men der er også mange udsatte og hjemløse, som kommer og opholder sig i cafeen og spiser billigt.

Besøg på Edinburgh Castle

Udvalget besøgte slottet, som er det første, man bemærker, når man besøger Edinburgh. Det er bygget på toppen af en udslukt vulkan midt inde i byen, og man kan stort set se slottet fra alle steder i byen. Den ældste del af bygningen på slottet går tilbage til 1100-tallet, og slottet giver en speciel stemning til byen med dets historie. Man kan nemt bruge fra 2-3 timer til det meste af en dag på at gå på opdagelse i det store fæstningsanlæg og besøge eksempelvis National War Museum of Scotland, som giver et indblik i 400 års militærhistorie. Derudover er der fængselskældrene og de kongelige regalier – kronen, sværdet og sceptret, som har været brug til kroninger.

Fra pladsen foran slottet har man en smuk udsigt til blandt andet Holyrood Park og til byen.

Ordinært udvalgsmøde

Udvalgsmødet blev afholdt på Radisson Blu i Cannongate-lokalet. I forbindelse med udvalgsmødet blev der også reflekteret over studieturen hidtil. Lone Hindø og Sander Jensen deltog i mødet pr. telefon fra Danmark.

Onsdag den 27. marts 2019

- Besøg hos ved Børne- og Familiedirektoratet
- Besøg hos Edinburgh Kommune
- Besøg hos Fair Work, Employability and Skills Directorate

Besøg ved Børne- og Familiedirektoratet til oplæg og drøftelse af *Getting It Right for Every Child*

Social- og Beskæftigelsesudvalget blev budt velkommen af Alice Bayles og Rod Finan, som er henholdsvis teamleder og konsulent i *Getting It Right for Every Child* (GIRFEC).

GIRFEC har til formål at sikre, at alle børn og unge får den rigtige hjælp på det rigtige tidspunkt, og er den skotske regerings primære indsats og strategi på børne- og familieområdet i landet. Målet er, at alle børn skal have muligheden for at nå deres fulde potentiale. GIRFEC bygger på en idé om, at hjælpen skal være konsistent og ens for alle, og have fokus på tidlig intervention, for derved at undgå større og mere vidtrækende problemstillinger på den lange bane.

Målsætningen med GIRFEC er at skabe kontakt mellem familier og den hjælp, som de måtte få brug for, i forhold til deres børn. Herunder hjælp til at kontakte lærere, læger og sygeplejersker.

GIRFEC er en ramme, som har et stærkt fokus på det tværsektorielle samarbejde på tværs af forvaltninger og relevante organisationer. GIRFEC er især kendt for sit "Named Person" tiltag, som betyder, at alle børn har én fast kontaktperson, som de enten selv eller som deres familier/værger kan kontakte. Denne kontaktperson er ofte en besøgende sundhedsmedarbejder for børn under skolealderen, og for børn i skolealderen er det oftest en ledende lærer. Samtidig arbejdes der med, at det enkelte barn kun har én fælles handleplan på tværs af organisationer og forvaltninger.

En væsentlig del af denne ramme er, at alle relevante parter omkring børnene og familierne taler det samme sprog og har den samme forståelse af problematikkerne og løsningerne. Dertil kommer, at det tværsektorielle samarbejde skaber en stærk og helhedsorienteret viden og løsningsmuligheder, som kan bringes i spil. I implementeringen har der i høj grad været tale om en kulturforandring omkring tilgangen til handlemuligheder, løsninger samt samarbejde på tværs.

GIRFEC blev implementeret i 2006 efter en lang og gennemgribende drøftelse af initiativet. Der har således været mange aktører inddraget, hvilket har skabt et stort ejerskab og enighed i det fremadrettede samarbejde.

I indsatsen arbejdes der ud fra 8 indikatorer, som bruges løbende i vurderingen af det enkelte barns trivsel:

1. Safe
2. Healthy
3. Achieving
4. Nurtured
5. Active
6. Respected
7. Responsible
8. Included

Det ovenstående er tænkt som et udgangspunkt for udviklingen af et fælles sprog for børnenes trivsel på tværs af myndigheder og andre organisationer. Indikatorerne er foldet ud – og inkluderes hver gang, man arbejder med børn. Hvis myndighederne f.eks. overvejer en tvangsfjernelse, bliver indikatorerne anvendt til at vurdere fordele og ulemper. Med modellen sigtes der efter en proportional tilgang, hvor modellen anvendes som udgangspunktet for dialog mellem parterne.

På baggrund af oplægget var der flere spørgsmål fra udvalgsmedlemmerne særligt i forhold til, hvordan man havde skabt rammerne for implementeringen af denne strategi, herunder om der havde været behov for lovgivning eller andet for at sætte en tydelig ramme for den fremadrettede proces. Alice Bayles og Rod Finan fortalte, at der i høj grad har været enighed om, at der skulle ske noget på området. Derfor har man arbejdet med inddragelse og kulturforandring snarere end lovgivning. Strategien er derfor implementeret forskelligt i kommunerne, selv om udgangspunktet er det samme. I forhold til nogle af tiltagene har der dog været behov for lovgivning, når det har været nødvendigt for at skabe rammerne for initiativerne.

Besøg hos Edinburgh Kommune til dialog og drøftelse om hjemløseområdet

Edinburgh har gennem en længere periode oplevet en markant stigning i antallet af særligt unge hjemløse. Som et modsvar på den stigende hjemløshed i Edinburgh har bystyret blandt andet nedsat "Edinburgh Homelessness Task Force". Task Forcen består af politikere fra byrådet i Edinburgh, og opgaven er at kortlægge området og komme med forslag til løsninger.

På mødet med Edinburgh Kommune mødte udvalget to byrådspolitikere, hvoraf den ene var formand for taskforcen på hjemløseområdet samt en række tilknyttede embedsmænd. Mødet blev indledt med et overblik over hjemløseområdet i Edinburgh, herunder indsatser og udfordringer ved Nicky Brown, der er leder af området i Edinburgh.

Under oplægget kom det frem, at en væsentlig udfordring i Edinburgh ligesom i Aarhus er, at antallet af små boliger, som er til at betale, hvis man har en lav indkomst, er meget lille i Edinburgh. Dertil kommer, at udbuddet af sociale byggerier er meget lavere end efterspørgslen. Udvalget blev orienteret om, at andelen af sociale byggerier i Edinburgh er 15%, mens antallet på ventelisten er 21.000 personer. Der er således ca. 150-200 personer til hvert sociale boligtilbud.

Der blev fra udvalgets side spurgt ind til, hvor mange hjemløse der er i Edinburgh. Nicky Brown fortalte, at der cirka er 3.000 nye borgere, som hvert år bliver vurderet som hjemløse og dermed får adgang til en række ydelser. Heraf er der ca. 200 borgere, som sover på gaden.

Under oplægget blev det oplyst, at man som noget nyt i Edinburgh Kommune er ved at implementere Housing First som metode. Der arbejdes med samme tilgang i Aarhus Kommune. Det er netop nu ved at blive udbredt, og der er derfor igangsat en løbende proces med at implementere, afprøve og evaluere i forhold til, hvordan modellen skal se ud i Edinburgh.

For at adressere udfordringerne med hjemløshed i Edinburgh har Byrådet nedsat en Task Force, som skal belyse og sætte konkrete handlinger i søen på dette område. Task Forcen består af byrådsmedlemmer med formand Kate Campbell for bordenden, som har inviteret konkrete aktører ind til temamøder, for at blive kloge på udfordringen og dermed også kunne imødegå den. Der har i forbindelse med Task Forcen været et særligt fokus på problematikken omkring for få billige boliger, og der er derfor igangsat en analyse af området i forhold til, hvordan der kan skaffes flere boliger.

Afslutningsvist var der en erfaringsudveksling på tværs. Edinburgh Kommune var nysgerrig på, om Aarhus Kommune oplevede lignende udfordringer – og hvordan Aarhus Kommune greb udfordringerne an. I denne drøftelse blev det tydeligt, at der var forskel på situationen i Edinburgh og i Aarhus. Oplevelsen var således, at en væsentlig del af hjemløseproblematikken i Edinburgh skyldes fattigdom. I Aarhus Kommune er den enkelte hjemløses økonomi et selvstændigt opmærksomhedspunkt, men der også fokus på eventuelle øvrige udfordringer, herunder eksempelvis psykiske lidelser, misbrug eller lignende.

Besøg hos Fair work, Employability and Skills Directorate.

The Fair Work, Employability and Skills Directorate er et af de mere end 30 direktorater under den skotske regering. Direktoratet hører under Kabinettet (ministerium) for finans, økonomi og fair work.

Direktoratets hovedopgave er at udvikle og implementere policy tiltag, der øger produktiviteten, reducerer ulighed og sikre, at beskæftigelse bidrager til at forbedre borgernes liv.

Udvalget fik præsenteret en række oplæg, herunder fra en medarbejder i direktoratet, Adam Reid, om direktoratets politikker og indsatser. Fokus for udvalgets besøg var politikken "Fair Work", en vision om at gøre Skotland til det bedste sted at leve, arbejde og lave forretninger i 2025. Et flertal i parlamentet støtter initiativet.

Fair Work handler om følgende fem elementer:

1. **Effective voice:** Konstruktiv dialog mellem medarbejdere og arbejdsgivere og at medarbejderne skal kunne komme med deres synspunkter uden frygt.
2. **Respect:** Sikre at de ansattes helbred, sikkerhed og generelle trivsel bliver respekteret, uanset deres rolle i en given virksomhed.
3. **Security:** Fair løn, stabil indkomst og et fast timeantal.
4. **Opportunity:** Mulighed for at få et job samt mulighed for at bringe sine kompetencer i spil.
5. **Fulfillment:** Udviklingen og anvendelsen af borgerens kompetencer samtidig med, at man har muligheden for at avancere i sin karriere.

Udvalget bemærkede, at mange af elementerne i Fair Work svarer til områder, der i Danmark typisk drøftes og forhandles gennem tillidsmandssystemet og fagforeningerne. Direktoratet oplyste, at direktoratet faktisk også samarbejder med fagforeningerne om at udbrede Fair Work.

Den officielle mindsteløn i Skotland er for 2018/2019 fastlagt til 7,70 pund (ca. 65 kr.) pr. time. Men den skotske regering er involveret i at udbrede en såkaldt "real living wage", der i 2018/2019 er fastlagt til 9 pund (ca. 76 kr.) pr. time. Real living wage er udregnet på baggrund af de

reelle leveomkostninger for en familie, og er således lidt højere end den officielle mindsteløn. Det er frivilligt for virksomhederne, hvorvidt de vil betale mindsteløn eller om de vil betale den lidt højere real living wage – ca. 1.400 skotske virksomheder har valgt at betale real living wage.

Udvalget bemærkede under besøget i direktoratet, at arbejdsløsheden er lavere i Skotland end i Danmark, men at Skotland har flere førtidspensionerede og pensionerede borgere. Det vil sige, at flere borgere står uden for arbejdsmarkedet i Skotland sammenlignet med Danmark. En del af disse borgere forsøger regeringen nu at få tilbage på arbejdsmarkedet, hvilket kræver en stor indsats.

Udvalget blev desuden præsenteret for en særlig indsats for at fremme ligestilling og ligeløn blandt kvinder og mænd, hvilket også er en del af Fair Work agendaen. På baggrund af en række tal og grafer kunne det ses, at lønforskellen mellem kvinder og mænd i Skotland for alvor tager fart i alderen 30 år og op efter. Et stort antal kvinder er desuden helt udenfor arbejdsmarkedet i en periode, typisk mens de har små børn, der blev omtalt som "the motherhood penalty". Indsatsplanen indeholder ca. 50 initiativer, der spænder vidt fra at ændre børns legemønstre (kønsneutrale lege), til fokus på de unges fagvalg i skolerne samt til at etablere bedre og billigere børnepasningsmuligheder.

Torsdag den 28. marts 2019

- Besøg hos Streetwork

Streetwork

Streetwork er en velgørenhedsorganisation, som understøtter Edinburgh Kommunes indsats til hjemløse og udsatte borgere i byen. Organisationen har eksisteret siden midten af 1980'erne og startede primært med at have fokus på gadearbejde i forhold til unge mennesker, hooligans, bander mv., men har siden udviklet sig til også at have fokus på hjemløse og udsatte.

Streetwork indeholder mange facetter og yder således både opsøgende hjælp på gaden og hjælp i deres mødested/værested benævnt Holyrood Hub. Her kan man i åbningstiden få individuel rådgivning og støtte i form af advokatrådgivning, hjælp til at ringe og sætte aftaler op i forhold til sin bank, ydelser fra kommunen med videre. Der er også mulighed for at tilgå computere, badefaciliteter, vaskefaciliteter, opbevaring af personlige ejendele mv. Derudover er der også mulighed for at få hjælp til at opkvalificere sig selv og sine kompetencer med eks. madlavningskurser, IT-kurser, læsefærdigheder, kunstgrupper mv. Derudover arbejdes der med peer-guides og en række andre initiativer, herunder bostøtte i eget hjem.

I Holyrood Hub er der hver morgen mulighed for at få morgenmad og tilgå faciliteterne i bygningen, som er et samlingssted for mange. Det er dog Streetworks tilgang, at det er bedst at mødes med folk andre steder, hvor der er mere ro.

Som det også fremgik under besøget ved Edinburgh Kommune, er det ofte private aktører, herunder velgørenhedsorganisationer, som varetager de borgernære ydelser. Streetwork har således vundet en kontrakt, hvor de har budt ind på gadeplansarbejde og bostøtteindsatsen til denne målgruppe.

I forbindelse med besøget blev der stillet en række spørgsmål fra udvalget, som var særligt nysgerrige i forhold til alder og antallet af hjemløse. Streetworks erfaring er, at de hjemløse ofte er i alderen 25-45 år med en overvægt af unge, som af forskellige årsager er blevet hjemløse. Adspurgt om, hvor mange Streetwork er i berøring med, var svaret, at det drejer sig om ca. 1.200 om måneden og omkring 2.100 individer i løbet af et år. Cirka 75 % af de personer, som Streetwork har kontakt med i egen bolig, har ikke længere brug for støtte efter en indsats hos Streetwork. Som noget nyt arbejder Streetwork med akutboliger og Streetwork er også involveret i Housing First projektet, som er igangsat af Edinburgh Kommune.

Under besøget fik udvalget en fremvisning af lokalerne, og der var samtidig lejlighed til at stille spørgsmål.

Regnskab

Poster	Beløb (ekskl. moms)
Flytransport inkl. Tilkøb af klimakompensation	34.716 kr.
Anden transport (bus, taxi og lufthavnstransfer)	10.182 kr.
Hotel	51.120 kr.
Forplejning inkl. diæter	33.220 kr.
Gaver	2.849 kr.
Kultur bl.a. Edinburgh Castle	1.920 kr.
Diverse (adapters og powerbank)	503 kr.
Mødelokale i Edinburgh til udvalgs- møde og oplæg på udvalgs- møde om Skotland i Danmark forud for studieturen.	4.950 kr.
Totalt	139.460 kr.

Antal deltagere: 12

Gennemsnitspris per deltager: 11.621 kr.